

Diagnostické slinné testy

Výzkumný ústav stomatologický –
1. LF UK v VFN v Praze

Najrozšírenejšie choroby ústnej dutiny

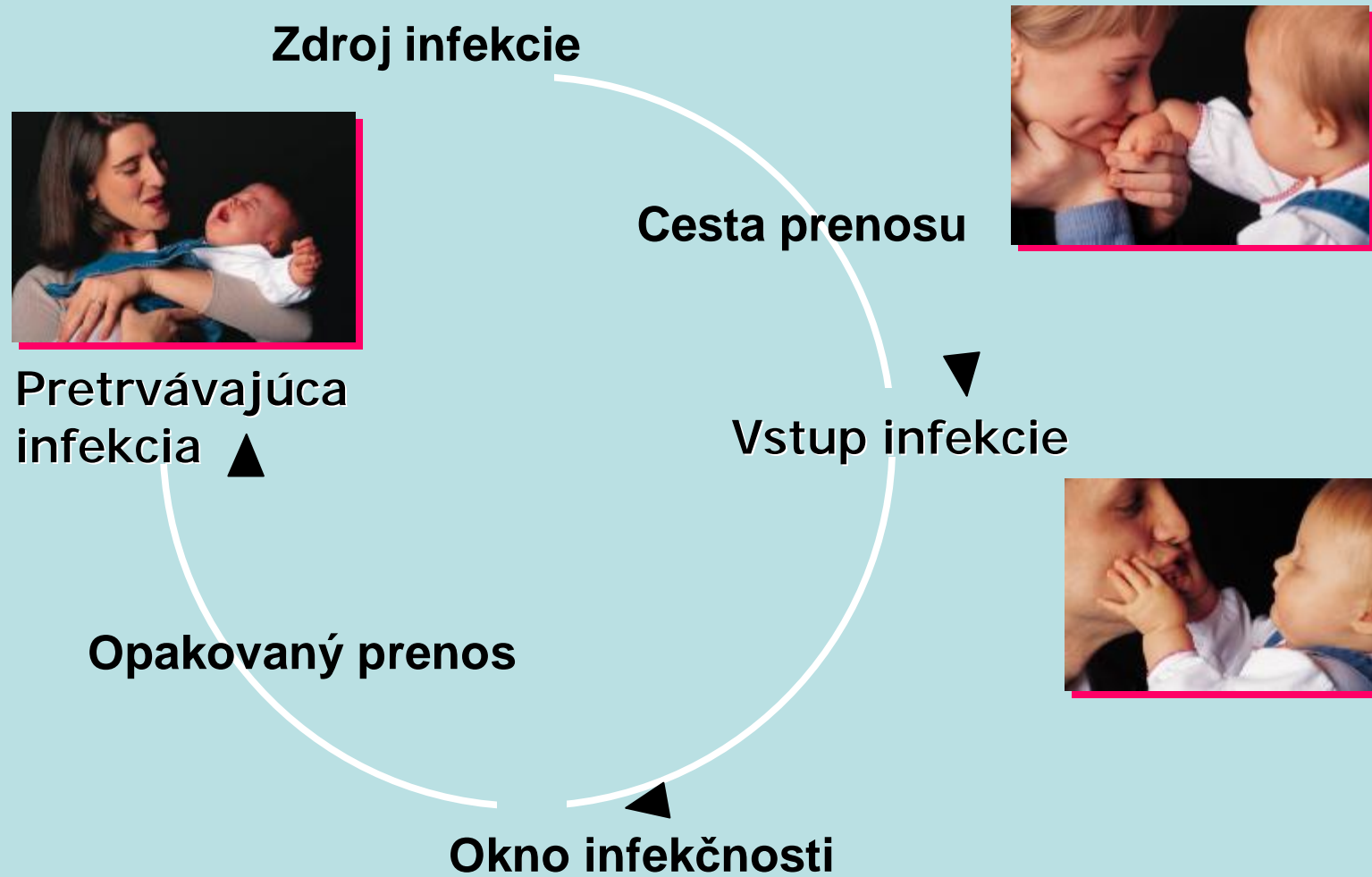
Zároveň najčastejšie príčiny strát zubov

- **zubný kaz**
- **zápalové ochorenia parodontu**
 - **multifaktoriálne ochorenia**
 - **významný príčinný faktor: bakteriálna infekcia**

Osídľovanie ústnej dutiny mikróbmi

- v priebehu niekoľkých hodín po pôrode
- fyziologický jav
- spoločenstvo mikroorganizmov, ktoré žijú v symbióze s hostiteľským organizmom
- porušenie rovnováhy: ochorenie (zubný kaz, parodontálne ochorenia)

Prenos mikrobiálnej flóry

Mikrobiálna flóra ústnej dutiny

Zmeny zastúpenia jednotlivých druhov v priebehu života

- druhy viazané na pevné povrchy osídľujú ústnu dutinu až po prerezaní zubov
- selekcia druhov
 - podľa zloženia potravy človeka
 - podľa frekvencie príjmu určitých jedál a nápojov
 - podľa frekvencie čistenia zubov
 - v závislosti na používaní antimikrobiálnych prostriedkov ústnej hygieny
 - genetické faktory

Zubný povlak

- **vysoko organizované spoločenstvo mikroorganizmov - biofilm**
- **podľa zastúpenia mikrobiálnych druhov môže byť nepatogénny i patogénny**
- **zvyšovanie počtu patogénnych druhov v plaku – vyššie riziko ochorenia tvrdých zubných tkanív (TZT) a parodontu**

Vzt'ah patologického zubného povlaku a ochorení TZT a parodontu

- **kyslé pôsobky plaku: demineralizácia a rozpad štruktúry TZT – zubný kaz**
- **toxické produkty plaku: zápal (gingivitída – krvácanie d'asien, parodontitída – vznik parodontálnych chobotov a rozpad alveolárnej kosti)**

Diagnostika zloženia plaku

- odklon od stomatológie založenej na preparácii („vrtaní“) a zhotovovaní výplní (nerieši príčinu ochorenia, ale len dôsledky) k odhadu individuálnej miery rizika a zavedeniu súboru preventívnych opatrení u konkrétneho pacienta

Management ochorení TZT a parodontu

- snaha o minimálnu „operačnú“ intervenciu a efektívnu prevenciu
- posúdenie individuálnej miery rizika vzniku ochorenia TZT a parodontu u konkrétneho pacienta

Diagnostické slinné testy

- používané priamo v ordinácii
- založené na poznatku, že počet určitých baktérií v slinách odráža ich počet v plaku
- motivácia pacienta k lepšej starostlivosti o svoje ústne zdravie
- pacient preberá zodpovednosť za svoje zdravie
- zubný lekár ako odborný konzultant pri preventívnych opatreniach

Komu predovšetkým sú určené slinné testy?

- **tehotným ženám**
- **osobám s vysokým rizikom vzniku zubného kazu a parodontu**
- **osobám s vysokou motiváciou k starostlivosti o svoje ústne zdravie**
- **pacientom s postihnutím parodontu (odhad aktivity/prognózy ochorenia)**

Screeningové testy – SM a laktobacily

Orion Diagnostica

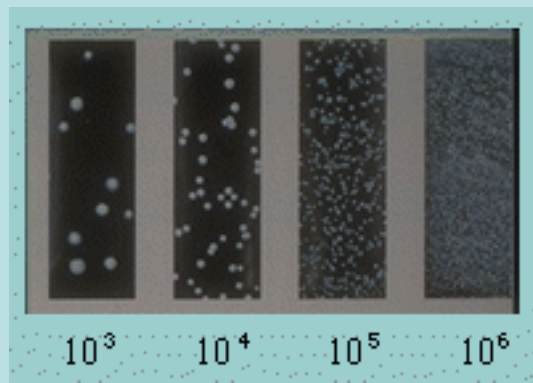
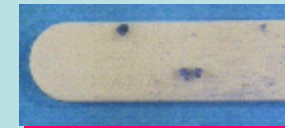
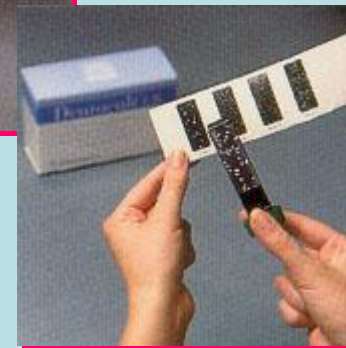
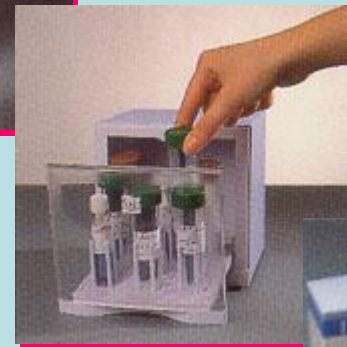
Dentocult® SM

Dentocult® LB

Dentobuff®

Dentocult® CA

Technika screeningových testů

Vybrané stratégie managementu ochorení TZT a parodontu

- Zavedenie používania doplnkových antimikrobiálnych/remineralizačných prostriedkov
- Zmena každodenných návykov
 - Zloženie a frekvencia príjmu potravy a nápojov
 - Zvýšenie príjmu tekutín
- Stimulácia sekrécie sliny
- Úprava ústnej hygieny
 - Intenzívnejšia ústna hygiena
 - Zmena techniky čistenia, flossovania
 - kontrola zvyškového plaku